

آیین نامه دوره‌های آموزش فوق تخصصی پزشکی

عنوان قانون:	متن قانون:
فصل اول (از آیین نامه ها)	کلیات
ماده ۱ (از آیین نامه ها)	هدف: هدف از برقراری دوره‌های فوق تخصصی پزشکی، تربیت پزشک فوق تخصصی مورد نیاز کشور، به منظور ارتقاء سطح علمی آموزش پزشکی، پژوهش و خدمات پزشکی و نیز دستیابی به آخرین یافته‌های علمی پزشکی می‌باشد.
ماده ۲ (از آیین نامه ها)	تعریف دوره: دوره فوق تخصصی پزشکی بالینی، بالاترین مقطع تحصیلات دانشگاهی پزشکی است. متقاضیان واجد شرایط پس از موفقیت در آزمون پذیرش دستیار (کتابی و شفاهی) و گذراندن دوره آموزش علمی و عملی مصوب، در یکی از مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با دفاع و تأیید رساله و موفقیت در آزمون نهایی به اخذ دانشنامه فوق تخصصی نایل می‌گردند.
ماده ۲ (از آیین نامه ها)	تعریف دستیار: دستیار فوق تخصصی به فردی اطلاق می‌شود که با داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز یا گواهی قبولی آن و پذیرش در آزمون ورودی، با رعایت کلیه مفاد این آیین‌نامه در مدت زمان مصوب به آموزش‌های نظری، کسب مهارت‌های عملی و فعالیت‌های پژوهشی بپردازد
فصل دوم (از آیین نامه ها)	شرایط پذیرش دستیار
الف (از آیین نامه ها)	شرایط عمومی
ماده ۴ (از آیین نامه ها)	شرایط پذیرش دستیار در رشته‌های فوق تخصصی بالینی: ۴/۱ - شرکت و قبولی در آزمون پذیرش دستیار تصهره الحاقی: شروع به طرح یا انجام خدمات قانونی شرط شرکت در آزمون پذیرش دستیار دوره‌های فوق تخصصی می‌باشد. ۴/۲ - تأیید صلاحیت عمومی طبق ضوابط شورای عالی انقلاب فرهنگی تصهره: اعضا هیئت علمی رسمی (قطعی یا آزمایشی) برای تحصیل در دوره‌های فوق تخصصی نیاز به گزینش عمومی مجدد ندارند. ۴/۳ - داشتن مدرک دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و یا گواهی قبولی آن از دانشگاه‌ها یا مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. ۴/۴ - داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا معافی برای آقایان تصهره ۱: کلمه معافی به مفهوم معافیت دائم می‌باشد و داوطلبان دارای معافیت موقت پزشکی و یا کفالت با مسئولیت خود می‌توانند در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. بدیهی است در صورت فراخوانده شدن به انجام خدمت وظیفه این وزارتخانه هیچ گونه تعهدی برای ترخیص آنان به عهده نخواهد داشت. تصهره ۲: داوطلبانی که درحال انجام خدمات قانونی شامل خدمت وظیفه عمومی یا پیام آوران بهداشت می‌باشند در صورت ارائه گواهی مبنی بر این که مدت سربازی آنان تا تاریخ ۲۱ شهریور ماه سال بعد به اتمام می‌رسد مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار خواهند بود. تصهره ۳: آن دسته از متقاضیانی که بعنوان ماده یک قانون نحوه تامین اعضا هیئت علمی مشغول انجام خدمت وظیفه در دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌باشند در صورت موافقت دانشگاه محل خدمت و ارائه گواهی مبنی بر اینکه تا تاریخ ۲۱ شهریور ماه سال بعد معادل طول مدت خدمت سربازی مصوب ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح را (در حال حاضر ۱۸ تا ۲۱ ماه) خواهند گذراند، می‌توانند به طور مشروط در آزمون شرکت نمایند و در صورت قبولی و نداشتن منع قانونی از نظر اداره نظام وظیفه، طبق مقررات شروع به آموزش نمایند. تصهره ۴: از میان حایزین رتبه‌های آزمون دانشنامه تخصصی هر رشته پیش نیاز در هر سال تحصیلی، معادل ۲ برابر تعداد رشته‌های فوق تخصصی آن رشته پیش نیاز در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی باشند با رعایت سایر شرایط مندرج در آیین‌نامه می‌توانند به طور مشروط در آزمون پذیرش دستیار ثبت نام و شرکت نمایند و در صورت قبولی با استفاده از قانون نحوه تامین هیئت علمی و قانون اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان این قانون، تا ۲۱ شهریور ماه سال بعد از خدمت ترخیص شده و شروع به آموزش نمایند. انتخاب رشته این افراد در هنگام ثبت نام براساس رتبه آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز و تا سقف حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی می‌باشد. به عنوان مثال در رشته داخلی که تعداد رشته‌های فوق تخصصی وابسته به آن هفت رشته می‌باشد. به نقرات اول تا چهارم آزمون دانشنامه تخصصی رشته داخلی در صورتی که مشمول خدمت وظیفه عمومی می‌باشند اجازه داده می‌شود در صورت دارا بودن سایر شرایط آیین‌نامه و حداکثر ۲ نفر در هر رشته فوق تخصصی در آزمون پذیرش دستیار شرکت نمایند. ۴/۵ - داشتن شرط سنی: هر داوطلب می‌تواند حداکثر تا سن مجاز ورود به دوره دستیار (برای اعضا هیئت علمی رسمی «قطعی یا آزمایشی» ۴۵ سال تمام و سایر داوطلبان ۴۲ سال تمام تا پایان شهریور ماه سال بعد) بدون محدودیت دفعات در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید. ۴/۶ - نداشتن نقص عضو مؤثر حرفه ای بر حسب رشته، دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است با همکاری هیئت‌های متحنه، نقص عضو مؤثر حرفه ای را بر حسب رشته تنظیم و اعلام نماید. ۴/۷ - عدم اشتغال به تحصیل در یکی از رشته‌های فوق تخصصی پزشکی و دوره‌های تکمیلی تخصصی (فلوشیپ) و پی‌اچ‌دی تصهره: دارندگان مدرک دانشنامه فوق تخصصی و قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در یکی از رشته‌های

	پزشکی مجاز به شرکت در آزمون پذیرش دستیار نمی‌باشند.
ب (از آیین نامه ها)	شرایط اختصاصی
ماده ۵ (از آیین نامه ها)	<p>معادل ۲۰ درصد از کل ظرفیت پذیرش هر رشته در آزمون پذیرش دستیار به مشمولین قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که حداقل ۸۰ درصد نمره آخرین نمر اعلام شده به آزمون شفاهی برابر ظرفیت را کسب نمایند اختصاص می‌یابد.</p> <p>تبصره ۱: متقاضیان استفاده از سهمیه رزمندگان در کلیه مراحل امتحان کتبی و شفاهی و اعلام نتیجه به عنوان سهمیه رزمنده منظور شود بدین معنا که متقاضیان در صورت احراز هر رتبه از آزمون کتبی هنگام معرفی به شفاهی به عنوان رزمنده دیده خواهند شد.</p> <p>تبصره ۲: در رشته‌هایی که ظرفیت پذیرش کمتر از ۵ نفر می‌باشد سهمیه مذکور قابل اعمال نیست.</p>
ماده ۶ (از آیین نامه ها)	<p>اعضاء هیئت علمی رسمی «قطعی یا آزمایشی» دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و نیز داوطلبانی که با استفاده از شرایط تبصره ۴ بند ۴/۴ قصد ورود به دوره‌های فوق تخصصی را دارند می‌بایست هنگام ثبت نام یکی از مدارک مستند ذیل را حسب مورد ارائه نمایند:</p> <p>الف- حکم استادیاری رسمی «قطعی یا آزمایشی» و اعلام نیاز دانشگاه محل خدمت</p> <p>ب- گواهی رتبه در آزمون دانشنامه تخصصی رشته پیش نیاز به تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی</p>
ماده ۷ (از آیین نامه ها)	<p>داوطلبان مشغول خدمت در یکی از وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادها در هنگام ثبت نام موظف به ارائه معرفی نامه از سازمان ذیربط مبنی بر موافقت با ماموریت آموزشی خود می‌باشند.</p>
ج (از آیین نامه ها)	آزمون پذیرش دستیار
ماده ۸ (از آیین نامه ها)	<p>آزمون پذیرش دستیار بصورت متمرکز در همه رشته‌ها و در اسفند ماه هر سال توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.</p>
ماده ۹ (از آیین نامه ها)	<p>هر داوطلب می‌تواند با توجه به رشته تخصصی پیش نیاز و ظرفیت‌های تعیین شده، یکی از رشته‌های فوق تخصصی را انتخاب و در آزمون پذیرش دستیار شرکت نماید.</p> <p>جدول رشته‌های تخصصی پیش نیاز و رشته‌های فوق تخصصی وابسته</p> <p>رشته تخصصی پیش نیاز</p> <p>رشته‌های فوق تخصصی</p> <p>داخلی</p> <p>نفرولوژی</p> <p>بیماری‌های قلب و عروق</p> <p>رومانولوژی</p> <p>خون و سرطان بالغین</p> <p>غدد درون ریز و متابولیسم</p> <p>بیماری‌های ریه</p> <p>گوارش</p> <p>اطفال کلیه اطفال</p> <p>قلب اطفال</p> <p>عفونی اطفال</p> <p>اعصاب اطفال</p> <p>خون و سرطان اطفال</p> <p>نوزادان</p> <p>گوارش اطفال</p> <p>ایمونولوژی و آلرژی اطفال</p> <p>غدد اطفال</p> <p>جراحی عمومی</p> <p>جراحی اطفال</p> <p>جراحی قفسه صدري</p> <p>جراحی قلب و عروق</p> <p>جراحی پلاستیک، ترمیمی و سوختگی</p> <p>روانپزشکی</p> <p>روانپزشکی اطفال</p>
ماده ۱۰ (از آیین نامه ها)	<p>ثبت نام آزمون پذیرش دستیار در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور انجام می‌شود.</p> <p>تبصره: ثبت نام از داوطلبان مشمول تبصره ۴ بند ۴/۴ بصورت متمرکز در دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی انجام می‌گیرد.</p> <p>۱۰/۱- مبلغ ثبت نام برای شرکت در آزمون پذیرش دستیار یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰) می‌باشد.</p>
ماده ۱۱ (از آیین نامه ها)	<p>پس از ثبت نام و انتخاب رشته، تغییر رشته به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.</p>

<p>ماده ۱۲ (از آیین نامه ها)</p>	<p>آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی در کلیه رشته‌ها به صورت کتبی و شفاهی می‌باشد، آزمون کتبی دارای حداقل ۱۰۰ سوال چند گزینه‌ای بوده و داوطلبان بر حسب اولویت نمره به میزان دو برابر ظرفیت هر رشته به آزمون شفاهی معرفی می‌شوند.</p> <p>۱۲/۱- چنانچه در آزمون کتبی یا شفاهی، داوطلبین نمرات مشابه کسب نمایند اولویت با اعضاء هیئت‌علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌باشد.</p> <p>۱۲/۲- در مرحله آزمون شفاهی، قبول شدگان نهایی آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی حداکثر تا ظرفیت هر رشته برگزیده می‌شوند. اسامی پذیرفته‌شدگان مشمول خدمات قانونی برای ترخیص به معاونت درمان، دانشگاه یا سازمان محل خدمت اعلام می‌شود.</p> <p>تصريح: حداقل نمره آزمون شفاهی پذیرش دستیار فوق تخصصی پس از آزمون کتبی و قبل از برگزاری آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه هر رشته تعیین و توسط دبیر هیأت ممتحنه به دبیرخانه شورا اعلام می‌شود.</p>
<p>ماده ۱۳ (از آیین نامه ها)</p>	<p>محل آموزش براساس اولویت نمره کسب شده کتبی، توسط داوطلب انتخاب می‌گردد.</p> <p>تصريح: در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، اولویت انتخاب محل با داوطلبان عضو هیئت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور خواهد بود. در مورد داوطلبان آزاد با اعضاء هیئت علمی با نمرات برابر، نمره نهایی آزمون دانشنامه تخصصی [۳/۲ (دو برابر کتبی+ شفاهی)] ملاک عمل قرار خواهد گرفت. در صورتی که در يك دوره نتیجه آزمون شفاهی به صورت قبول یا مردود اعلام شده باشد، نمره آزمون کتبی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.</p> <p>تصريح الحاقی:</p> <p>در مواردی که تعداد شرکت کنندگان در آزمون کتبی کمتر از ظرفیت اعلام شده در هر رشته باشد، محل آموزش دستیاران پذیرفته شده آزمون شفاهی توسط هیأت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌شود.</p>
<p>فصل سوم (از آیین نامه ها)</p>	<p>دوره آموزشی</p>
<p>الف (از آیین نامه ها)</p>	<p>ثبت نام پذیرفته‌شدگان</p>
<p>ماده ۱۴ (از آیین نامه ها)</p>	<p>دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند حداکثر تا پانزدهم شهریور ماه هر سال نسبت به ثبت نام پذیرفته‌شدگان آزمون پذیرش دستیار اقدام نمایند.</p> <p>۱۴/۱- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند اسامی پذیرفته‌شدگانی را که در موعد مقرر ثبت نام ننموده و یا در مهر ماه سال تحصیلی شروع دوره انصراف دهند حداکثر تا دهم آبان ماه به دبیر خانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی اعلام نمایند.</p> <p>۱۴/۲- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی حداکثر تا پانزدهم آبان ماه هر سال تحصیلی نسبت به معرفی جایگزین افراد مشمول بند ۱۴/۱ و نیز افرادی که صلاحیت عمومی آنان مورد تأیید قرار نگرفته اقدام مینماید.</p> <p>توضیح: به ازای هر فرد منصرف شده حداکثر ۳ نفر به دانشگاه محل تحصیل معرفی خواهد شد که بر حسب اولویت نمره تا تاریخ معین شده اقدام به ثبت نام نمایند.</p> <p>تصريح الحاقی:</p> <p>در هر مرحله از آزمون پذیرش دستیار فوق تخصصی (مرحله اصلی و اعلام جایگزین منصرفین) در شرایط مساوی از نظر نمره شفاهی اولویت پذیرش براساس نمره کتبی آزمون پذیرش و در مرحله بعد براساس نمره کل آزمون دانشنامه تخصصی می‌باشد.</p> <p>۱۴/۳- تصمیم‌گیری در مورد ارزش قبولی علمی و شروع به تحصیل پذیرفته‌شدگانی که صلاحیت عمومی آنان پس از پایان مهر ماه هر سال تحصیلی توسط هیئت مرکزی گزینش دانشجو مورد تأیید قرار می‌گیرد با رعایت مفاد ماده ۱۶ به عهده هیئت ممتحنه رشته مربوطه می‌باشد.</p> <p>تصريح ۱: ثبت نام اولیه فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده موجه تلقی شده و زمان شروع به آموزش وی با نظر هیئت ممتحنه رشته مربوطه تعیین می‌گردد.</p> <p>تصريح ۲: افزایش ظرفیت ناشی از شروع آموزش فردی که تأیید صلاحیت مجدد شده بلامانع است.</p> <p>۱۴/۴- کسانی که در مراکز آموزشی یا بهداشتی درمانی مسئولیت اداری و اجرایی دارند، نمی‌توانند به طور همزمان به تحصیل بپردازند.</p> <p>۱۴/۵- ارزش قبولی علمی پذیرفته‌شدگانی که بنا به تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهده دار مسئولیت یا مأموریت اداری می‌شوند حداکثر به مدت یکسال از شروع سال تحصیلی پذیرش شده (اول مهرماه) با رعایت مفاد ماده ۱۶ محفوظ می‌باشد.</p>
<p>ب (از آیین نامه ها)</p>	<p>تعهدات</p>
<p>ماده ۱۵ (از آیین نامه ها)</p>	<p>ثبت نام پذیرفته‌شدگان منوط به ارائه تعهد نامه محضری به میزان دو برابر مدت آموزش می‌باشد. ۱۵/۱- اخذ تعهد از پذیرفته‌شدگان آزاد، دوره‌های فوق تخصصی به صورت خاص می‌باشد و محل انجام تعهد خدمت این دسته از پذیرفته‌شدگان براساس نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور توسط معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و قبل از پذیرش در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد. پس از اعلام قبولی برمیبنای اولویت نمره آزمون کتبی پذیرش، محل انجام تعهد خاص توسط پذیرفته‌شدگان انتخاب می‌گردد. در صورت یکسان بودن نمره آزمون کتبی، طبق تصريح ماده ۱۲ عمل می‌شود. دانشگاه‌های علوم پزشکی محل تعهد موظفند نسبت به کارگیری متعهدین فوق تخصص برابر مدت تعهد اقدام نموده و در صورت نیاز آنان را استخدام نمایند تصريح: ارائه مدرک دانشنامه فوق تخصصی پذیرفته‌شدگان آزاد پس از طی مراحل قانونی منوط به اتمام مدت تعهد در دانشگاه‌ها بوده و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند نسبت به لغو دوره آموزشی افرادی که از انجام تعهد خدمت سر باز، زده‌اند برابر مقررات اقدام نماید. ۱۵/۲- اخذ تعهد از دستیاران به نحوی است که در صورت اضافه شدن به تعهدات قبلی، در مجموع از ۱۰ سال تجاوز ننماید.</p>

۱۵/۳- مستخدمین دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ملزم به سپردن تعهد محضری به میزان دو برابر مدت آموزش به دانشگاه محل استخدام می‌باشند. ۱۵/۴- مستخدمین مشمول ماده ۷ این آیین‌نامه ملزم به سپردن تعهد به محل استخدام خود هستند و سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد. در مورد مستخدمین سایر وزارتخانه‌ها که از مرخصی بدون حقوق استفاده می‌نمایند نیز طبق بند ۱۵/۱ آیین‌نامه، تعهد محضری اخذ شده و در صورت عدم انجام تعهدات خدمتی، تعهدات مالی به نفع وزارت متبوع استیفاء خواهد شد. (موضوع نامه ۱/۳/۹۳ مورخ ۷۹/۲/۶ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی) * پذیرفته‌شدگانی که با ماموریت آموزشی از وزارتخانه‌ها، نهادها و سازمانها (به استثنای دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی وابسته وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای ادامه تحصیل به رشته‌های تخصصی وارد می‌شوند ملزم به سپردن تعهد محضری به محل استخدام خود هستند فرد سازمان مربوطه موظف به پرداخت شهریه و کلیه هزینه‌های تحصیلی برابر ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد. مفاد فوق مشمول افرادی که با مرخصی بدون حقوق وارد رشته‌های تحصیلی می‌شوند نمی‌باشد. * پذیرفته‌شدگان کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی دوره‌های فوق تخصصی با شروع آموزش در سال تحصیلی ۸۲-۸۱ مشمول پرداخت شهریه می‌باشند. (موضوع نامه شماره ۱/۳/۶۴۹۱ مورخ ۸۱/۸/۳۱ و شماره ۱/۳/۷۷۶۱ مورخ ۸۱/۹/۲۳ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی.

شروع دوره

ج (از آیین نامه ها)

کلیه پذیرفته‌شدگان آزمون دستیاری فوق تخصصی موظفند پس از انجام ثبت نام، دوره دستیاری خود را از اول مهر ماه سال تحصیلی شروع نمایند. تبصره: مهلت شروع به آموزش افراد جایگزین حداکثر تا پانزدهم آذرماه می‌باشد.

آموزش دوره دستیاری

د (از آیین نامه ها)

آموزش دوره دستیاری بر مبنای برنامه و محتوای آموزشی هر رشته فوق تخصصی که توسط هیئت امتحان همان رشته پیشنهاد می‌گردد، پس از تصویب شورای آموزش پزشکی و تخصصی قابل اجراست. ۱۷/۱- طول دوره رشته‌های دستیاری فوق تخصصی ۲۴ تا ۳۶ ماه کامل است که بنا به پیشنهاد هیأت امتحان بر حسب برنامه آموزشی رشته مربوطه توسط شورای آموزشی پزشکی و تخصصی تعیین و به اجرا گذاشته می‌شود.

۱۷/۲- دستیاران موظفند وظایف آموزشی، پژوهشی و درمانی، اعم از آموزشهای دوره‌های پایین تر، برگزاری کلاس‌های نظری، کارآموزی‌های بیمارستانی و درمانگاهی و کشیک را مطابق برنامه گروه آموزشی مربوطه انجام دهند.

۱۷/۳- خدمت دستیار به طور تمام وقت (حداقل از ساعات ۸ صبح لغایت ۱۶) و براساس برنامه گروه آموزشی می‌باشد.

دستیاران در طول دوره آموزش حق هیچ گونه اشتغال خارج از برنامه گروه آموزشی مربوطه از جمله طبابت در مطب را ندارند. تبصره: اشتغال دستیاران در رشته مربوطه در کلینیک ویژه، به شرط موافقت بخش آموزش دهنده حداکثر دو روزه در هفته بلامانع است و پرداخت حق الزحمه این گروه از دستیاران برابر مقررات کلینیک ویژه می‌باشد.

۱۷/۴- از بین قبول شدگان آزمون نهایی فوق تخصصی در رشته‌هایی که کمتر از ۵ نفر داوطلب داشته باشد فقط رتبه اول و در صورتی که بین ۹-۵ نفر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول و دوم و چنانچه ۱۰ نفر یا بیشتر داوطلب داشته باشد رتبه‌های اول تا سوم مجاز هستند پس از اتمام دوره آموزشی مقرر و قبولی در آزمون نهایی فوق تخصصی ویا کسب موافقت دانشگاه محل استخدام در مورد افرادی که با ماموریت آموزشی تحصیل کرده‌اند، قبل از فارغ‌التحصیلی حداکثر به مدت یکسال در مراکز آموزشی خارج از کشور که مورد تأیید هیئت امتحان و منطبق با مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد تحصیل نمایند. این دسته از دستیاران پس از مراجعت به کشور و طی مراحل تأیید صحت صدور و تعلق و تأیید ارزش علمی گواهی اخذ شده توسط هیئت امتحان رشته مربوطه برای طی مراحل فارغ‌التحصیلی معرفی می‌شوند. تبصره الحاقی:

در صورتیکه نمرات برتر آزمون نهایی فوق تخصصی تا ۳ ماه پس از اعلام نتایج قبولی آمادگی خود را برای استفاده از بورس پایان دوره آموزش فوق تخصصی کتباً به دبیرخانه اعلام نمایند منصرف از استفاده از بورس شناخته شده و نمرات بعدی به ترتیب اولویت نمره به شرط تأیید شورای عالی بورس و به تعداد و یا شرایط مندرج در ماده ۱۷/۴ آیین‌نامه می‌توانند از بورس مذکور استفاده نمایند.

۱۷/۵- دستیارانی که با ماموریت آموزشی به دوره‌های فوق تخصصی وارد می‌شوند مشمول کلیه مقررات و ضوابط دوره آموزشی مربوطه می‌باشند.

ارتقاء دستیاران

ه (از آیین نامه ها)

ارتقاء دستیاران به سال بالاتر توسط گروه آموزشی مربوطه براساس مقررات ارتقاء دستیاران که توسط هیئت امتحان رشته فوق تخصصی تنظیم می‌شود خواهد بود و دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور موظف هستند هر سال نتایج ارتقاء دستیاران را به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی منعکس نمایند.

۱۸/۱- هیئت امتحان رشته‌های فوق تخصصی، مقررات ارتقاء دستیاران رشته خود را تنظیم کرده و پس از تأیید دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای اجرا به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ می‌نمایند.

۱۸/۲- صدور حکم آموزشی دستیاران برای سال بالاتر، پس از احراز شرایط ارتقاء سالانه، توسط دانشگاه محل آموزش انجام می‌شود. در صورت عدم موفقیت در ارتقاء توسط گروه آموزشی نسبت به تمدید دوره اقدام

ماده ۱۸ (از آیین نامه ها)

می‌شود. الحاقیه: دستیارانی که در طول دوره دستیارانی فوق تخصصی در امتحان ارتقاء دستیارانی سه بار مردود شوند از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج می‌شوند. تبصره: دستیارانی که در امتحان ارتقاء ۱ به ۲ دوبار مردود شوند مجاز به ادامه تحصیل در دوره مربوطه نمی‌باشند و از سیستم آموزش فوق تخصصی بالینی پزشکی اخراج خواهند شد. * در صورت نیاز به تمدید دوره با نظر مدیر گروه دستیار می‌تواند در بخش حاضر گردیده و از مزایای دستیارانی (دریافت حق الزحمه دستیارانی) برخوردار گردد.

مرخصی‌ها

و (از آیین نامه ها)

دستیاران می‌توانند از مرخصی‌های سالانه، استعلاجی و زایمان حسب مورد استفاده نمایند. ۱۹/۱- دستیاران می‌توانند با رعایت مقررات در هر سال تحصیلی حداکثر ۱۵ روز از مرخصی سالانه استفاده نمایند. مدت مذکور جزء دوره آموزشی محسوب می‌گردد. ۱۹/۲- دستیارانی که همسر آنان با استفاده از فرصت مطالعاتی یا دوره تکمیلی به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری عازم خارج از کشور هستند. می‌توانند با موافقت دانشگاه محل تحصیل حداکثر از یک سال مرخصی بدون دریافت کمک هزینه تحصیلی و تنها برای یکبار استفاده نمایند. ۱۹/۳- دستیاران می‌توانند با ارائه گواهی پزشکی تأیید شده از سوی شورای پزشکی دانشگاه محل تحصیل از مرخصی استعلاجی برابر مقررات استفاده نمایند. تبصره: در صورتی که مدت مرخصی استعلاجی دستیار از شش ماه تجاوز کند ادامه دوره دستیارانی منوط به نظر گروه آموزشی مربوطه می‌باشد و بنا به درخواست دانشگاه، دبیرخانه می‌تواند نسبت به معرفی فرد جایگزین با رعایت مقررات مندرج در تبصره ماده ۱۶ اقدام نماید. ۱۹/۴- استفاده دستیاران خانم از چهار ماه مرخصی زایمان برای یکبار در طول دوره دستیارانی بلامانع است. ۱۹/۵- مدت زمان مرخصی‌های استعلاجی و زایمان جزء دوره آموزش محسوب نشده و به طول دوره افزوده می‌شود.

تغییر رشته، انتقال و میهمانی

ز (از آیین نامه ها)

پذیرفته‌شدگان دستیارانی مجاز به تغییر رشته نمی‌باشند.

ماده ۲۰ (از آیین نامه ها)

انتقال پذیرفته‌شدگان دستیارانی جز در موارد ذیل ممنوع است:
الف- در صورت لغو صلاحیت بخش آموزش دهنده برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها، انتقال دستیاران فوق تخصصی پذیرفته شده به سایر بخش‌های مورد تأیید، با نظر هیئت منته و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.
ب- در صورتی که برابر آیین‌نامه ارزشیابی بخش‌ها صلاحیت بخش آموزشی فوق تخصصی به صورت موقت لغو گردد انتقال دستیاران به سایر بخش‌های مورد تأیید، تا احراز مجدد صلاحیت آموزشی با نظر هیئت منته و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.
الحاقیه: جایزانی محل تحصیل دستیاران فوق تخصصی در ۶ ماه اول دوره به شرط موافقت گروه یا بخش آموزشی و تأیید دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

میهمان شدن دستیاران حداکثر به مدت ۶ ماه با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده ۲۲ (از آیین نامه ها)

دستیارانی که دوره آموزشی آنها برابر برنامه آموزشی مصوب رشته مربوط به صورت چرخشی انجام می‌شود از شمول مقررات انتقال و میهمانی مستثنی هستند.

ماده ۲۳ (از آیین نامه ها)

ترك تحصیل و انصراف

ح (از آیین نامه ها)

ترك تحصیل یا انصراف در طول دوره موجب انفصال از آموزش در آن دوره می‌شود.
۲۴/۱- عدم ثبت نام پذیرفته‌شدگان در موعد مقرر، یا عدم شروع دوره ثبت نام‌شدگان به دلایل غیر موجه حداکثر تا آخر مهرماه به منزله انصراف قطعی تلقی می‌شود.
۲۴/۲- در صورت ترك تحصیل و یا انصراف از آموزش دستیار، چنانچه مدت انفصال بیش از یک ماه نباشد می‌تواند با موافقت گروه آموزشی مربوطه به تحصیل بازگردد و در صورت انفصال بیش از یک ماه حق ادامه تحصیل در دوره مربوطه را نداشته و مطابق مقررات با وی رفتار می‌شود.
تبصره: اعلام انصراف در مهرماه اولین سال تحصیلی، انصراف قطعی تلقی شده و بازگشت به تحصیل در آن دوره مجاز نمی‌باشد.
۲۴/۳- دستیارانی که ضمن تحصیل متقاضی انصراف می‌باشند لازم است در خواست انصراف خود را برای اخذ موافقت به دانشگاه محل تحصیل ارائه نمایند.
۲۴/۴- دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی موظفند در صورت موافقت، مراتب انصراف دستیار را حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی و در اولین فرصت به سایر مراجع ذیربط اعلام نمایند.
۲۴/۵- پرونده دستیارانی که پس از پایان مهرماه هر سال تحصیلی حکم دستیارانی آنها لغو می‌شود به دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال می‌گردد. تا بر اساس تعهد سپرده شده و مقررات موجود با آنها رفتار شود.

امور رفاهی

فصل چهارم (از آیین نامه ها)

ماده ۲۵ (از آیین نامه ها)
 كمك هزینه تحصیلی دستیاران آزاد که دارای تعهد خدمت (عام یا خاص) به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند، معادل ۸۰ درصد حقوق و فوق العاده شغل استادیار پایه يك و ۵۰ درصد مزایای طرح تمام وقتی از محل درآمدهای اختصاصی دانشگاه محل تحصیل و با تصویب هیئت امنا می باشد.
 میزان عیدی و افزایش سنواتی كمك هزینه تحصیلی دستیاران معادل استادیاران پایه يك می باشد.
 ۲۵/۱- دستیاران در مدت مرخصی استحقاقی و زایمان از كمك هزینه تحصیلی برخوردار می باشند.
 ۲۵/۲- در مدت مرخصی استعلاجی بیش از سه ماه، به دستیاران كمك هزینه تحصیلی تعلق نمیگیرد.
 ۲۵/۳- كمك هزینه تحصیلی دستیاران میهمان توسط دانشگاه مبدأ پرداخت می شود.
 ۲۵/۴- به دستیارانی که با مأموریت آموزشی در دوره های فوق تخصصی شرکت می کنند كمك هزینه تحصیلی تعلق نمی گیرد و حقوق و مزایای آنان توسط محل استخدام و براساس مقررات مربوطه پرداخت می شود.
 ۲۵/۵- دستیارانی که تمایل داشته باشند از مزایای بیمه خدمات درمانی بصورت خویش فرما استفاده نمایند می توانند، با پرداخت ۵۰ درصد حق سرانه از این امتیاز برخوردار شوند.

آزمون نهایی فوق تخصصی (دانشنامه)

فصل پنجم (از آیین نامه ها)

ثبت نام و شرکت در آزمون نهایی

الف (از آیین نامه ها)

ماده ۲۶ (از آیین نامه ها)
 ثبت نام آزمون نهایی در مدت زمان اعلام شده توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی از طریق دانشگاه های علوم پزشکی (محل تحصیل) انجام می شود.
 ۲۶/۱- مردودین سه بار آزمون کتبی نهایی فوق تخصصی پس از یکسال تمدید دوره بدون دریافت كمك هزینه تحصیلی مجاز به شرکت مجدد در آزمون کتبی می باشند.
 تبصره ۱: عدم شرکت در آزمون کتبی پس از معرفی توسط مسئول گروه آموزشی، یکبار مردودی محسوب می شود.

تبصره ۲: تعیین محل تمدید دوره به عهده هیأت امتحنه مربوطه می باشد.
 تبصره ۳: افرادی که قبل از اعلام این آیین نامه در آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی مردود شده اند حداکثر تا سه سال مجاز خواهند بود بدون تمدید دوره در آزمون کتبی شرکت نمایند.

* شرکت در آزمون نهایی فوق تخصصی به منزله ارتقاء سال آخر نیست چون دستیاران واجد شرایط صرفاً به عنوان شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی معرفی شده اند و مردودین بار اول و دوم آزمون دانشنامه فوق تخصصی نیاز به تمدید دوره ندارند.

* در صورت عدم معرفی مدیر گروه آموزشی جهت شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی موضوع به منزله مردودی در آزمون تلقی نمی گردد. (موضوع نامه شماره ۷۸/۸۳۳۸/۲ مورخ ۷۸/۱۰/۱۴ دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی)

۲۶/۲- حق ثبت نام شرکت در آزمون نهایی برای نوبت اول یکصد و پنجاه هزار ریال (۱۵۰/۰۰۰ ریال) نوبت دوم دویست و پنجاه هزار ریال (۲۵۰/۰۰۰ ریال) و برای نوبت سوم و بعد چهار صد و پنجاه هزار ریال (۴۵۰/۰۰۰ ریال) می باشد.

۲۶/۳- الف) کلیه دستیاران رشته های فوق تخصصی می بایست حداکثر طرف مدت یکسال پس از اتمام دوره آموزش خود در آزمون دانشنامه رشته مربوطه شرکت نمایند و در صورت عدم شرکت يك دوره مردودی محاسبه خواهد شد.

ب) افرادی که قبل از ابلاغ این آیین نامه دوره آموزش فوق تخصصی خود را به اتمام رسانیده و در آزمون دانشنامه فوق تخصصی شرکت نموده اند می بایست حداکثر طرف مدت ۲ سال در آزمون مذکور شرکت نمایند و موفق به کسب قبولی در آزمون مذکور گردند بدیهی است در صورت اتمام مهلت مذکور به مدت يك سال تمدید دوره خواهند شد.

موضوع ۷- حق ثبت نام شرکت در آزمون های پذیرش دستیار تخصصی و فوق تخصصی و دانشنامه تخصصی به میزان ۱۰ درصد افزایش یافت.

شرایط ثبت نام در آزمون نهایی:

ماده ۲۷ (از آیین نامه ها)

۲۷/۱- تکمیل دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب هر رشته

۲۷/۲- ارائه فرم تکمیل شده فعالیت های علمی مربوط به ارتقاء دستیاران در سال های مختلف

۲۷/۳- ارائه معرفی نامه از طرف رئیس بخش آموزش فوق تخصصی و با تأیید مدیر گروه رشته مربوطه، پس از تکمیل دوره آموزشی.

تبصره: داوطلبانی که تاریخ پایان دوره آنان حداکثر تا پانزدهم آذر ماه هر سال باشد می توانند با رعایت

سایر قوانین در آزمون دانشنامه فوق تخصصی آن سال شرکت نمایند.

۲۷/۴- انتخاب يك برنامه پژوهشی بعنوان رساله فوق تخصصی در جهت رفع نیازهای کشور به راهنمایی حداقل يك نفر از اعضای هیئت علمی گروه مربوطه

تبصره ۱: موضوع رساله باید تا پایان شش ماه اول دوره دستیار به ثبت رسیده باشد.

الحاقیه: در صورت صلاح دید گروه آموزشی فوق تخصصی مربوطه داوطلب می بایست قبل از معرفی به امتحان نهایی فوق تخصصی از پایان نامه خود دفاع نموده و برای ثبت نام و شرکت در آزمون دانشگاه مربوطه ارائه نماید.

« کلیه افراد موظف به دفاع از پایان نامه فوق تخصصی قبل از شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی می باشند و در صورت عدم دفاع از پایان نامه حق شرکت در آزمون دانشنامه فوق تخصصی را ندارند.»

تبصره ۱: در مواردی که پروژه تحقیقاتی و طولانی مدت باشد، حسب نظر گروه آموزشی حداکثر به مدت يك سال جهت دفاع از پایان نامه فرصت داده خواهد شد ضمن اینکه در این مدت مجاز به استفاده از مزایای فوق

تخصصی نمی باشند.

تبصره ۲: افرادی که قبلاً دوره آموزشی آنان به اتمام رسیده و موفق به کسب قبولی در آزمون دانشنامه فوق تخصصی گردیده و یا نگردیده اند، حداکثر به مدت یکسال از تاریخ تصویب این مصوبه جهت دفاع از پایان نامه فرصت خواهند داشت. بدیهی است پس از تاریخ فوق پایان نامه این گروه از دستیاران قابل بررسی نمی باشد.

ب (از آیین نامه ها)

چگونگی برگزاری آزمون نهایی و اعلام نتایج

ماده ۲۸ (از آیین نامه ها)

آزمون نهایی در کلیه رشته‌ها بصورت متمرکز و در شهریور ماه هر سال بصورت کتبی و شفاهی توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برگزار می‌شود.

۲۸/۱- سؤالات آزمون نهایی براساس منابع تعیین شده توسط هیئت ممکنه رشته‌های مربوطه طرح می‌شود.

۲۸/۲- آزمون کتبی بصورت چند گزینه ای بوده و حد نصاب نمره قبولی در آزمون کتبی کسب حداقل ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸/۳- در صورت قبولی در آزمون کتبی، داوطلب می‌تواند در آزمون شفاهی شرکت کند و ملاک قبولی در آزمون شفاهی نیز حداقل کسب ۷۰ درصد از کل نمره آزمون می‌باشد.

۲۸/۴- قسمتی از نمره آزمون شفاهی به رساله پژوهشی دستیاران تعلق می‌گیرد. داوطلبانی که خواستار استفاده از این امتیاز باشند باید قبل از برگزاری آزمون، رساله خود را به اتمام رسانیده، و از آن دفاع نموده باشند و هنگام آزمون شفاهی به هیئت ممکنه ارائه دهند.

تصره: نحوه تعلق امتیاز فوق و درصد تأثیر آن در آزمون نهایی شفاهی با نظر هیئت ممکنه هر رشته تعیین می‌شود.

۲۸/۵- برای تعیین نمرات برتر هر آزمون، نمره آزمون کتبی با ضریب دو و نمره آزمون شفاهی با ضریب یک محاسبه می‌شود.

۲۸/۶- دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی موظف است قبولی نهایی داوطلب را به اداره کل امور دانش آموزان، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی محل تحصیل، معاونت آموزشی و معاونت درمان وزارت متبوع اعلام نماید.

۲۸/۷- در صورت عدم قبولی داوطلب در آزمون نهایی (دانشنامه) هیچگونه مدرک و یا گواهی از طرف دبیرخانه شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای این افراد صادر نمی‌شود.

۲۸/۸- اعتبار قبولی آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی ۵ سال می‌باشد. در صورت عدم شرکت و یا عدم موفقیت در آزمون شفاهی در مدت مذکور، متقاضیان موظف به شرکت مجدد در آزمون نهایی کتبی می‌باشند. تصره: افرادی که قبل از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه در آزمون نهایی کتبی فوق تخصصی قبول شده‌اند حداکثر تا ۵ سال مجاز خواهند بود در آزمون شفاهی شرکت نمایند.

۲۸/۹- دانشگاه محل آموزش موظف است مراتب فارغ‌التحصیلی دستیاران را پس از ارائه تسویه حساب قطعی به اداره کل امور دانش آموزان اعلام نماید.

۲۸/۱۰- صدور دانشنامه فوق تخصصی، پس از قبولی در آزمون نهایی و اعلام فراغت از تحصیل با رعایت مقررات مربوطه صرفاً توسط اداره کل امور دانش آموزان انجام می‌شود.

ماده ۲۹ (از آیین نامه ها)

در مورد ابهام مواد این آیین‌نامه، رفع ابهام به عهده شورای دبیران فوق تخصصی می‌باشد.

این آیین‌نامه در ۲۹ ماده و ۲۴ تبصره و یک توضیح در پنجاهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۷ و شورای دبیران فوق تخصصی ۱۳۷۷/۱۲/۱۲ به تصویب رسید. از تاریخ ابلاغ، کلیه مصوبات قبلی شورا در خصوص دوره‌های فوق تخصصی لغو می‌گردند.

توضیح: در مورد آیین‌نامه پذیرش اتباع غیرایرانی در دوره‌های فوق تخصصی به صفحه ۲۴۷-۲۴۰ مراجعه فرمائید.